

Bijlage 1: Overzicht IMVO-wetgeving/wetgevingsvoorstellen

CIE-voorstel CSDDD	Raadspositie CSDDD	Initiatiefvoorstel	Loi de Vigilance (FRA)	Lieferkettengesetz (DUI)
REIKWIJDTE				
1) Zeer grote ondernemingen (>500 medewerkers en >EUR 150 miljoen netto-omzet) 2) Grote ondernemingen (>250 medewerkers en >EUR 40 miljoen netto-omzet) waarvan minstens 50% van de netto-omzet gegenereerd wordt in sectoren met een hoog risico op nadelige effecten ¹ .	De Raadspositie kent dezelfde reikwijdte als het Commissievoorstel.	Grote Nederlandse ondernemingen die activiteiten verrichten in een land buiten Nederland. Dit zijn ondernemingen die twee van de volgende drie criteria overschrijden: balanstotaal >EUR 20 miljoen; netto-omzet >EUR 40 miljoen; gemiddeld personeelsbestand >250 medewerkers. Na 6 jaar kunnen, afhankelijk van evaluatie, middelgrote bedrijven ² met een medewerker aantal tussen de 50 en 250 ook onderdeel uit gaan maken van de reikwijdte.	Zeer grote Franse bedrijven (>5.000 medewerkers in Frankrijk óf 10.000 medewerkers wereldwijd).	Zeer grote bedrijven (>3.000 medewerkers vanaf 2023 en >1.000 medewerkers vanaf 2024).
Toepassing buitenlandse ondernemingen				
Voor niet-EU ondernemingen actief op de Europese markt geldt de netto-omzet en niet het aantal medewerkers als criterium.	Idem.	Grote buitenlandse ondernemingen die een activiteit in Nederland verrichten of een product op de Nederlandse markt afzetten, vallen ook binnen de reikwijdte.	De wet geldt niet voor niet-Franse bedrijven.	Bovenstaande reikwijdte geldt ook voor niet-Duitse bedrijven actief op de Duitse markt.
Rol financiële sector				
Voor financiële ondernemingen geldt dat zij alleen (potentiële)	Er geldt een lidstaatoptie voor de toepassing van volledige	De wet is op de volledige keten van de financiële sector van toepassing.	Er wordt geen onderscheid gemaakt op basis van sectoren, de wet is ook van	Er wordt geen onderscheid gemaakt op basis van sectoren, de wet is dan ook

¹ Kleding en textiel, landbouw en voedingsmiddelen (incl. bosbouw en visserij), extractie van en handel in grondstoffen (incl. verwerking).

² Voor de volledige definitie van zowel grote ondernemingen als middelgrote ondernemingen zie artikel 3 van de Europese richtlijn jaarrekening.

CIE-voorstel CSDDD	Raadspositie CSDDD	Initiatiefvoorstel	Loi de Vigilance (FRA)	Lieferkettengesetz (DUI)
negatieve effecten moeten identificeren bij het aangaan van nieuwe contracten.	gepaste zorgvuldigheid op klantrelaties van financiële instellingen.		toepassing op bedrijven van deze omvang in de financiële sector.	van toepassing op de financiële sector.
GEPASTE ZORGVULDIGHEIDHEISVEREISTEN				
Ondernemers binnen de reikwijdte moeten gepaste zorgvuldigheid toepassen. Dit betekent het identificeren, stoppen en voorkomen van negatieve gevolgen voor mens en milieu en daarover verantwoording afleggen. De inrichting van toegang tot herstel door ondernemingen is in het voorstel onvolledig geadresseerd.	De verplichte zes stappen van gepaste zorgvuldigheid zijn t.o.v. het CIE-voorstel meer in lijn gebracht met internationale standaarden ³ . Zo is er een risicogerichte benadering opgenomen ter vervanging van de focus op gevestigde zakenrelaties. Daarnaast is de door de Commissie voorgestelde vrijstelling van civiele aansprakelijkheid op basis van de toepassing van contractuele garanties verwijderd.	De gepaste zorgvuldigheidseisen volgen de OESO-Richtlijnen.	Sinds 2018 moeten bedrijven die onder de reikwijdte vallen risico's in de keten identificeren en ernstige gevolgen voor mensenrechten en milieu voorkomen. Deze bedrijven worden verplicht een waakzaamheidsplan te ontwikkelen, implementeren en jaarlijks te publiceren.	De wet vraagt van bedrijven gepaste zorgvuldigheidseisen in lijn met de zes stappen van de OESO-richtlijnen.
ALGEMENE ZORGPLICHT				
Er is geen sprake van een algemene zorgplicht voor ondernemingen.	Er is geen sprake van een algemene zorgplicht voor ondernemingen.	Het initiatiefvoorstel kent voor alle ondernemingen een algemene zorgplicht.	Er is geen sprake van een algemene zorgplicht.	Er is geen sprake van een algemene zorgplicht.
BESTUURDERSVERPLICHTINGEN				

³ De OESO-richtlijnen voor Multinationale Ondernemingen en de *UN Guiding Principles on Business and Human Rights*.

CIE-voorstel CSDDD	Raadspositie CSDDD	Initiatiefvoorstel	Loi de Vigilance (FRA)	Lieferkettengesetz (DUI)
Bestuurders hebben de plicht om gepaste zorgvuldigheid in de bedrijfsstrategie te integreren en toe te zien op de implementatie (en kunnen hier ook voor aansprakelijk gesteld worden).	De bestuurdersverplichtingen, inclusief de aansprakelijkheid voor bestuurders, zijn in de Raadspositie komen te vervallen.	De verantwoordelijkheid voor de invoering en uitvoering van het beleid wordt bij een bestuurder belegd. Het initiatiefvoorstel regelt geen bestuurdersaansprakelijkheid, maar verlaagt wel procedurele drempels voor civielrechtelijke rechtsvorderingen tegen een onderneming.	Een verantwoordelijkheid voor bestuurders wordt in de wet niet gespecificeerd.	Bedrijven moeten vastleggen wie er binnen het bedrijf verantwoordelijk is voor het bewaken van het risicomanagement, bijvoorbeeld door het benoemen van een mensenrechtenverantwoordelijke. De directie van het bedrijf moet zich minstens één keer per jaar over het werk van deze medewerker laten informeren. Er zijn geen verdere bepalingen voor bestuurders opgenomen.
DEFINITIE WAARDEKETEN				
De verplichte toepassing van gepaste zorgvuldigheid geldt voor eigen activiteiten en die van dochterondernemingen, gevestigde zakenrelaties en activiteiten in de waardeketen. De waardeketen omvat de activiteiten die verband houden met de <i>productie</i> van goederen of het verlenen van diensten, inclusief o.a. de ontwikkeling en het gebruik.	De term waardeketen in het voorstel van de Commissie is in de Raadspositie vervangen door 'keten van activiteiten'. De gebruikersfase is als een van de zogenaamde <i>downstream</i> -activiteiten uitgesloten van de omschrijving van deze definitie.	De gepaste zorgvuldigheidseisen gelden voor de gehele waardeketen.	De definitie van de waardeketen is beperkt; de wet geldt alleen voor de eigen activiteiten, die van dochterondernemingen, en voor activiteiten van 'gevestigde zakelijke relaties'.	Onder de waardeketen vallen producten en diensten van een bedrijf, voor zover het betreft; de winning van grondstoffen tot aan de levering van een product of dienst aan de klant. Hieronder vallen ook indirecte toeleveranciers, maar hiervoor gelden wel aangepaste eisen. Bij indicaties van misstanden bij indirecte toeleveranciers moeten bedrijven een plan opstellen om deze misstanden te voorkomen en mitigeren.
KLIMAATPLAN				

CIE-voorstel CSDDD	Raadspositie CSDDD	Initiatiefvoorstel	Loi de Vigilance (FRA)	Liefkettengesetz (DUI)
<p>Zeer grote ondernemingen moeten een klimaatplan opstellen om hun bedrijfsmodel en strategie verenigbaar te maken met de overgang naar een duurzame economie en het Parijsakkoord. In het geval klimaatverandering door de onderneming binnen haar activiteiten wordt aangemerkt als <i>'principal risk'</i>, dienen hieraan ook emissiereductiedoelen te worden gekoppeld.</p>	<p>De Raadspositie kent een verplicht klimaatplan voor zeer grote ondernemingen. Dit is ten opzichte van het Commissievoorstel meer in lijn gebracht met de bepalingen in de <i>Corporate Sustainability Reporting Directive</i> (CSRD).</p>	<p>Als ondernemingen risico's in hun keten hebben geïdentificeerd op nadelige gevolgen voor klimaatveranderingen, dienen zij een klimaatplan op te stellen om deze risico's in hun activiteiten en die van zakenrelaties te voorkomen, te beperken of te beëindigen. Daarin dienen ook doelen te worden opgenomen om in 2030 minstens 55% reductie van broeikasgasemissies ten opzichte van de niveaus in 1990 te bereiken.</p>	<p>De wet benoemt zowel mensenrechten- als milieurisico's. Er is geen specifiek klimaatplan vereist.</p>	<p>Bedrijven moeten zowel mensenrechten- als bepaalde milieurisico's meenemen in hun gepaste zorgvuldigheidsproces. Milieurisico's zijn nader gedefinieerd op grond van de Basel-, Stockholm- en Minamata Conventies, gericht op respectievelijk gevaarlijke afvalstoffen, organische vervuulende stoffen en kwikvervuiling. Bedrijven hoeven geen klimaatplan op te stellen, noch vormen klimaatrisico's onderdeel van de gepaste zorgvuldigheidsverplichtingen.</p>
TOEZICHT, HANDHAVING EN AANSPRAKELIJKHEID				
<p>Er is sprake van een combinatie van bestuursrechtelijke handhaving en civielrechtelijke aansprakelijkheid voor ondernemingen en bestuurders. Lidstaten moeten een of meer nationale autoriteiten aanwijzen die toezien op naleving van de richtlijn.</p>	<p>Evenals het Commissievoorstel kent de Raadspositie een combinatie van civiele en bestuursrechtelijke handhaving, exclusief de eerdergenoemde aansprakelijkheid voor bestuurders.</p>	<p>Het voorstel voorziet naast civiele en bestuursrechtelijke handhaving, in strafrechtelijke handhaving met betrekking tot de rapportageplicht van de onderneming. Als toezichthouder op de naleving van deze eisen wordt de Autoriteit Consument en Markt aangewezen.</p>	<p>Er is <i>geen toezichthouder</i> betrokken bij de handhaving; de wet kent uitsluitend civielrechtelijke handhaving. Er zijn inmiddels verschillende zaken aanhangig gemaakt, maar nog weinig tot een vonnis gekomen. Hoe de rechter de behoorlijk open geformuleerde normen zal interpreteren, zal dan ook vrij bepalend zijn voor de implementatie.</p>	<p>Een nationale toezichthouder, het <i>Bundesamt für Wirtschaft und Ausfuhrkontrolle</i> (BAFA), ziet toe op naleving van de wet. Civielrechtelijke aansprakelijkheid of strafrechtelijke bepalingen komen niet in de wet voor.</p>